

འཆིམས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་ལེགས་སོ།། འདི་ལ་ལུང་མེད་སྒྲར་རྩ་ལ་དགོས།

ལུང་ཐོབ། ཨྱ སྒྲ་མ་ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཡུག།

འཆ་ལ་ལོ། །གདམས་པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱོད་བ་ནི། གནས་དབེན་

པར་ཆངས་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་མེད་པའི་གནས་སུ་བདེ་བའི་སྟན་ལ་འདུག་སྟེ།

སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ལ་རང་གི་ལུས་སྤུ་མ་སྤུས་བཏབ་པ་ལྟ་བུར་བདེན་

མེད་དུ་བསམ། མྱིང་འོད་དཀར་པོའི་ཕྱང་པོར་བསྒོམ། དེའི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་

པར་དང་ཟླ་བའི་གདན་གྱི་སྟོང་དུ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་བསྒྲམ། སངས་རྒྱས་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་

བརྒྱད་པ་དང་། ཚེས་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་། སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་འདི་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་བསམ། ཡི་

@194 གྱི་ཕུག་དང་མཚོད་པ་འབྲུལ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ཡང་དག་པའི་དག་

བའི་བཤེས་གཉིན་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །སྒྲ་མ་ཡང་དག་པའི་

དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྦྱང་གི་

རྟོགས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ང་དང་བདག་ཏུ་

འཛིན་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་

འབྱེད་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ།

བདག་གི་སྒོ་འདི་ཉེས་པའི་སྒྲོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ལེགས་

པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་སྟེང་དུ་བསམ་ལ། ཟླ་

མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བུ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་ཆངས་བུག་ན་མར་བྱོན་

ནས་སྒྲིང་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་སྟེང་དུ་

བསྐོམ་མོ། །སྒྲ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས།

ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ངང་དུ་གནས་ཚད་དུ་བཞག། །དེ་ལས་

རྟོགས་པ་འཕྲོན་སྒྲུལ་སྒྲི་གཙུག་དུ་བསྐྱེམ་མོ། །ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པའི་བསྡོམ་བྱ། གསོལ་བ་གདབ། དེ་ལྟ་བུ་ཉིན་མཚན་ལན་དུག་ལ་སོགས་

པ་བྱ། རང་གང་འདོད་པའི་ཉིང་ང་འཛིན་རྒྱད་ལ་སྦྱོར། །དང་པོ་སྡོན་འགོ་

དག་ལ་བསྐྱབ་ཅེས་པ་ནི་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི་དལ་འབྱོར་

གྱི་ཆོས་བསམ་སྟེ་དེའི་སྤིང་པོ་སྒྲང་བར་བྱ། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟོ་སྦྱང་བ་ཡིན་པས་

བསྒྲུབ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་གཏན་དུ་སྡོད་དབང་མེད་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་ན་ནམ་

འཆི་ཆ་མེད། འཆི་བའི་དུས་སུ་ཆོས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་འབྱོད་བཞིན་དུ་ཤི་ན་དེ་

ལས་འཕམ་པ་མེད་པས་སྒོ་སྒྲོང་དགོས་སམ། ཤི་ནས་མེད་པར་མི་འགོ་སྐྱེ་བ་

ལེན་དགོས་ལ་འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྟག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་སྤང་

@195 བར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྒོ་སྒྲོང་བསྒྲུབ། རང་རྒྱུད་ལ་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་

སྤངས་གཞན་ལ་ཡང་བྱམས་སྤིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྒྲུབ་མོ། །དངོས་གཞི་

ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་

སྤེལ་མར་སྦྱངས། །ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩིས་ཞེས་པ་ནི་བདག་ལ་སྐྱེ་བ་

ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་པན་དང་། ཐན་སང་པན་སྒྲིན་རྒྱའི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་ཐམས་

ཅད་ད་ལྟ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་བསམ། དེ་བསམ་པས་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་སུ་

འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དེ་ནས་རྩ་བའི་མ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ་ལ་

སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ཞི་ཐག་པ་ནས་སྦྱངས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་གྱི་དང་། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། མདོར་

ན་གླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཉོགས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤིང་

གི་ནང་དུ་གླངས། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གླངས་པས་རོསྟོད་གཟེར་པ་ལ་སོགས་པ་

བྱང་ན་སྤིང་ཕུམ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་བསམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སོང་བས་ནམ་ཁའི་མཐའ་

ཁྲབ་པར་བསམ་སྟེ་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག་གོ། དེ་སྟོང་ཉིད་

བསྐོམ་པ་བདག་གི་མ་འདི་ནམས་འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ལ་གནས་པས་

སྤིང་ཇེ་སྟུག་བསྐྱེད་དངོས་རྒྱུ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱེད་སྟེ། བདེ་བ་སྐྱིད་པ་གླ་ན་མེད་

པ་ལ་འགོད། དེའི་ཆེད་དུ་ལུས་ལོངས་སྟོད་དག་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟམ་དུ་

བསམ་ལ་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱར། འོངས་སྤྱོད་ལྷ་དང་མིའི་

རྒྱས་ནམ་ཁའ་གང་བ་ཙམ་པ་དག་བ་དྲུས་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་གཏོག་

ལ་བཏང་བས་ཆོས་བྱེད་པའི་ཐུན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྒྱགས་

པ་སངས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོམ། དེ་

གཉིས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ་ཅས་པ་ནི་དབུགས་ཕྱིར་འགོ་དྲུས་འོངས་སྤྱོད་དག་བ་

@196 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནང་དུ་འོང་ཙམ་

ན་རང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲུང་ལེན། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྤྱད་ལ་སྤྱི་བ་དང་

སྤྱོད་སྤྱི་བའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ནི། སྤངས་ནས་གསང་བའི་དོན་ལ་སྤྱད་ཅེས་པ་ནི་བདག་དག་བ་དང་།

གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཞེ་རྒྱས་པ་དང་། སྤོད་མན་པ་ལ་གསང་བའི་སྤོང་ཉིད་བསྐྱེད་

སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། བཟུང་བ་

ཐམས་ཅད་བཅ་པོར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་དཔྱད་པས། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱད་ལ་བསྟན་བའི་ཆ་དུག་དབྱས་ཤ་སྤྱད་ཏུ་གྱུར་ནས་བདོན་པ་གཅིག་ཏུ་

མ་གྲུབ་པས་དེ་མ་གྲུབ། དེ་དག་གི་བདེན་པ་དུ་མ་མི་གྲུབ་པས་བཅ་པོ་བདེན་པ་

མེད་པར་བསྐྱོམ། ཉང་རིག་པ་ནི་འདས་པ་འགག། །མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་ཁ་

དོག་མེད། དབྱིབས་མེད། གནས་མེད། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་

པས་ན་ཉང་རིག་པ་བདེན་པ་མེད་པར་བསམ། ཕྱི་བཅ་པོ་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱོམ་བྱའི་

ཡུལ་མ་གྲུབ། ཉང་རིག་པ་སྒྲུང་བ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོམ་གྲུབ། བསྐྱོམ་

བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དང་བུལ་བ་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཟད་པ་ཞེས་ཟེར། དེའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར་

གནས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེམ་ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་ཡུལ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་

སྒོས་ཅིར་ཡང་མེ་འཛིན། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་བའི་ངང་ལ་སྟོད་དེ་སྟོད་ལ་བཞག། འཇུར་

བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །སྟོད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚམ་མེད། །ཅེས་གསུངས། རྟོ་

པའི་འཕྲོ་འདྲུ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ན་ཞི་གནས་མ་རྟོག་བཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ་

གསལ་ལེ་མཚན་མར་འཇན་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ཐུན་ཆུང་ལ་

གྲངས་མང་པོར་བསྐྱོམ། བསྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཇི་ཙམ་གནས་གྱི་བར་དུ་བཞག། །དེ་

ལས་ལྷང་བར་འདོད་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྤིང་ཇེ་བསྐྱེམ་ཞིང་དག་བའི་རྩ་བ་བསྡོ་བར་བྱའ།།

@197 དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་བ་དོན་དམ་གཉིས་ལས། རེས་འཛོག་ཏུ་བསྒྲོམ། གོམས་

པར་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀྱན་ཆོ་བ་སྐྱུ་མ་ཙམ་ཏུ་བདེན་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་

པར་གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ནི། ཡུལ་གསུམ་དུག

གསུམ་ཞེས་པས་ཡུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་བའི་རྩ་

བ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་ཏེ། མིག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སྤྱག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་

དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་རང་གི་སྣིང་གི་དབྱིལ་དུ་སྒྲངས། རང་གི་

ལུས་ལོངས་སྟོད་དག་བའི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས་སེས་

ཅན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པར་བསམ། མི་སྤྱུག་

པ་ལ་ཞེས་དང་བུལ་ལ་གཏི་མུག་སྦྱིས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་ན་

བས་སྒྲ་དང་། སྒྲ་བྱི་དང་། ལྷུས་རོ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རིག་བྱའི་བར་དུ་གསུམ་

གསུམ་བྱུང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྟོད་ལམ་ཀུན་དུ་ཆོག་གིས་སྦྱངས། །ཅེས་

པ་ནི་འགྲང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་

དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་

སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཕུང་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་

གཏན་བརྒྱག་ལ་འགོ་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་ལུས་ལངས་སྦྱོད་དང་། དག་

བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་

ཏན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དགོས་ཀྱང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་སྦྱོར་བས་ངག་གི་རྒྱུ་ཡིད་བཞུགས་ནས་སྦྱར་དུ་སྦྱིབ་འདི་དགོས་པ་ཡོད་

གསུངས། རྒྱུ་སྦྱོང་བྱམ་གཅིག་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་སྒྲར་ཐང་པའི་མཁན་པོ་མཆིམས་

ནམ་མཁའ་གྲགས་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་

བྱུང་ཅིག། །།